

แผนการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ การทำไม้กวาดดอกหญ้า

1. ชื่อฐานการเรียนรู้ การทำไม้กวาดดอกหญ้า เวลา 3 ชั่วโมง
2. วิทยากรประจำฐานการเรียนรู้
  1. นางเหมรัมย์ มีสูง
  2. นางวงเดือน สังกีราช
  3. นายพนา คำค้อ
3. ชื่อผู้จัดทำ นางธัญชนก ฮัตตัน ครู กศน.ตำบล/ นางสาวนิตย์ สายไรสง ครู กศน.ตำบล
4. ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้ บ้านท่าสำราญ หมู่ 7 ตำบลเผ่าไร่ อำเภอู่ไร่ จังหวัดหนองคาย
5. หลักการและความสำคัญ

“ไม้กวาด” เป็นวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือน ใช้ทำความสะอาดบ้าน บริเวณบ้าน อาคาร สถานที่ต่าง ๆ ในสมัยโบราณ คนในครอบครัว จัดทำขึ้นใช้เฉพาะในครัวเรือนของตนเอง แลกเปลี่ยนกับ เพื่อนบ้าน ในปัจจุบันผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพหลัก / อาชีพรองของท้องถิ่น ในระยะแรกๆ ตามไม้กวาดทำจากไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้เหียง, ไม้จุมปี จุมปา ไม้ไผ่ ปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการดัดทำจากพลาสติก ที่ให้ความสวยงาม และคงทนกว่า

6. วัตถุประสงค์

- 6.1 วัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้
  - 6.1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการทำไม้กวาดดอกหญ้า
  - 6.1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
  - 6.1.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและความสามารถของบุคคล
- 6.2 วัตถุประสงค์ของฐานการเรียนรู้
  - 6.2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการทำไม้กวาดดอกหญ้า
  - 6.2.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
  - 6.2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและความสามารถของบุคคล

7. กิจกรรมการเรียนรู้

- 7.1 ความเป็นมาของไม้กวาดและลักษณะของไม้กวาด ประโยชน์ที่ได้จากไม้กวาด
- 7.2 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการทำไม้กวาดดอกหญ้า
- 7.3 ขั้นตอนวิธีการทำไม้กวาด
- 7.4 การลงมือปฏิบัติทำไม้กวาดดอกหญ้า
- 7.5 การเก็บรักษาไม้กวาด

8. สื่อ/วัสดุ อุปกรณ์ /แหล่งเรียนรู้

- 8.1 สื่อ ใบความรู้
- 8.2 วัสดุอุปกรณ์

- ดอกหญ้า
- เชือกฟาง
- เชือกฟาง
- เข็มเย็บกระสอบ

3.3 แหล่งเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ การทำไม้กวาดดอกหญ้า

9. การประเมินผลการเรียนรู้

สังเกต

10. สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2 : 3 : 4)

2 เงื่อนไข			
ความรู้		คุณธรรม	
<ul style="list-style-type: none"> - รู้วิธีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ - รู้ขั้นตอนวิธีทำไม้กวาด - รู้วิธีการป้องกันและดูแลรักษา - รู้ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า 		<ul style="list-style-type: none"> - มีความอดทน ขยัน - มีความรับผิดชอบ - มีความซื่อสัตย์ สุจริต - มีความสามัคคี 	
3 หลักการ			
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	
<ul style="list-style-type: none"> - นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ ในการทำไม้กวาดให้เกิดประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกิดการเรียนรู้วิธีการทำไม้กวาด - เพื่อเป็นการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนในการทำไม้กวาด 	
สมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 4 มิติ			
วัตถุ/เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
<ul style="list-style-type: none"> - มีไม้กวาดที่มีคุณภาพเหมาะสมในการใช้งาน - สร้างรายได้ให้กับครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - มีการเรียนรู้ร่วมกัน และมีการแบ่งปันในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีวิธีป้องกันละอองฝุ่นจากดอกหญ้า เพื่อป้องกันการเกิดมลภาวะต่อชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำไม้กวาดดอกหญ้า

11. สอดคล้องกับศาสตร์การพัฒนา/3 หลัก

หลัก 3 ศาสตร์		
ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ศาสตร์สากล
หลักการทรงงาน 27 ประการ ข้อ 1 ชื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน ข้อ 4 รู้ รัก สามัคคี ข้อ 9 ทำตามลำดับขั้น ข้อ 23 การมีส่วนร่วม	- หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า - วิธีการป้องกันและดูแลรักษาไม้กวาด ให้มีอายุการใช้งานยาวนาน	- ได้ความรู้จากภูมิปัญญา ชาวบ้าน

12. สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน

4 พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10			
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง เข้มแข็ง - มีคุณธรรม	3. มีงานทำ - มีอาชีพ	4. เป็นพลเมืองที่ดี
4. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชน	2. ปฏิบัติสิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม	2. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด 3. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว	2. ครอบครัว - สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมือง

13. การนำไปประยุกต์ใช้

13.1 การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

13.1.1 นำความรู้เรื่องการทำไม้กวาดดอกหญ้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน

13.1.2 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

13.2 การประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่

13.2.1 การวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบและใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง

14. การประเมินผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

14.1 ใบงาน

14.2 แบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่ม

14.3 แบบประเมินความพึงพอใจ

ใบงานที่ 1

ฐานการเรียนรู้การทำไม้กวาดดอกหญ้า

ชื่อ - สกุล.....

คำชี้แจง ให้ผู้มาเข้ารับการอบรมตอบคำถามโดยอธิบายมาพอสังเขป

1. ถ้าท่านจะทำไม้กวาดดอกหญ้าท่านควรมีความรู้ด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ถ้าท่านจะทำไม้กวาดดอกหญ้าท่านควรเตรียมวัสดุและอุปกรณ์อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. การทำไม้กวาดดอกหญ้าท่านต้องมีคุณธรรมด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ท่านสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและสามารถขยายผลได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

ฐานการเรียนรู้การทำไม้กวาดดอกหญ้า

วิเคราะห์ความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ 3 ศาสตร์)

2 เงื่อนไข	
ความรู้	คุณธรรม

3 หลักการ		
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ชีวิตที่เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 4 มิติ			
ด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านวัฒนธรรม

สอดคล้องกับ 3 ศาสตร์		
ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์ภูมิปัญญาชาวบ้าน	ศาสตร์สากล

7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(นางเสาวนิตย์ สายไธสง.)

เกณฑ์การปฏิบัติงานกลุ่ม

1. การร่วมมือในการกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในการทำกิจกรรม

3	2	1
สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดีทุกคน	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมพอใช้	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

2. การวางแผนการทำงานของสมาชิก

3	2	1
สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงานเป็นอย่างดีทุกคน	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ร่วมกันวางแผนการทำงานพอใช้	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ร่วมกันวางแผนการทำงานแม้จะตักเตือนแล้ว

3. การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม

3	2	1
สมาชิกในกลุ่มรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีทุกคน	สมาชิกในกลุ่มรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันพอใช้	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ไม่รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3	2	1
สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลาที่กำหนดอย่างสมบูรณ์ทุกคน	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลาที่กำหนดทุกคน	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายแม้จะตักเตือนแล้ว

5. การนำเสนอผลงานด้านเนื้อหาได้ถูกต้อง

3	2	1
สมาชิกในกลุ่มช่วยกันนำเสนอผลงานได้ใจความ เนื้อหาน่าสนใจ ครบถ้วนอย่างสมบูรณ์	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ช่วยกันนำเสนอผลงานได้ใจความ เนื้อหาน่าสนใจพอใช้	สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ช่วยกันในการนำเสนอผลงาน ไม่ได้ใจความ เนื้อหาไม่ครบถ้วนและต้องปรับปรุงใหม่

แบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ฐานการเรียนรู้การทำไม้กวาดดอกหญ้า

สกร.อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ชาย หญิง

1.2 อายุ ต่ำกว่า 15 ปี 15-29 ปี 30-39 ปี 40-59 ปี 60 ปีขึ้นไป

1.3 การศึกษา ประถม ม.ต้น ม.ปลาย ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ครู อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	รายละเอียด	ความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	ตอนที่ 1 ความพึงพอใจด้านฐานการเรียนรู้					
1	ความเหมาะสมของพื้นที่ฐานการเรียนรู้และมีความน่าสนใจ					
2	ป้ายข้อความเนื้อหาชัดเจนและเข้าใจง่าย					
3	การจัดฐานการเรียนรู้มีความสะอาดเป็นระเบียบ					
	ตอนที่ 2 ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนรู้					
4	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย					
5	สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
6	สื่อการเรียนรู้ดึงดูดความสนใจและเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย					
	ตอนที่ 3 ความพึงพอใจด้านกระบวนการให้ความรู้และบริการของวิทยากร					
7	วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการสอนภาคทฤษฎี					
8	วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการสอนภาคปฏิบัติ					
9	วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติ					
10	วิทยากรให้คำแนะนำช่วยเหลือและตอบข้อซักถาม					
	ตอนที่ 4 ความพึงพอใจด้านผลผลิต					
11	ความรู้ความเข้าใจของผู้รับการอบรม					
12	การนำความรู้และทักษะไปพัฒนาตนเองได้					
13	การนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การทำไม้กวาดดอกหญ้า

หลักการและความสำคัญ

“ไม้กวาด” เป็นวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือน ใช้ทำความสะอาดบ้าน บริเวณบ้าน อาคาร สถานที่ต่าง ๆ ในสมัยโบราณ คนในครอบครัว จัดทำขึ้นใช้เฉพาะในครัวเรือนของตนเอง แลกเปลี่ยนกับ เพื่อนบ้าน ในปัจจุบันผลิตขึ้นเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพหลัก / อาชีพรองของ ท้องถิ่น ในระยะแรกๆ ด้ามไม้กวาดทำจากไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้เหียง, ไม้จุมปี จุมปา ไม้ไผ่ ปัจจุบัน ได้มีวิวัฒนาการด้ามทำจากพลาสติก ที่ให้ความสวยงาม และคงทนกว่า

ถอดบทเรียน

2 เงื่อนไข

เงื่อนไขความรู้	เงื่อนไขคุณธรรม
<ul style="list-style-type: none"> - รู้วิธีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ - รู้ขั้นตอนวิธีทำไม้กวาด - รู้วิธีการป้องกันและดูแลรักษา - รู้ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความอดทน ขยัน - มีความรับผิดชอบ - มีความซื่อสัตย์ สุจริต - มีความสามัคคี

3 หลักการ

ความพอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการทำไม้กวาดให้เกิดประโยชน์	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกิดการเรียนรู้วิธีการทำไม้กวาด - เพื่อเป็นการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ 	- การวางแผนในการทำไม้กวาด

สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ

วัตถุ/เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
- ทรัพยากรที่มีในชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม - มีการเรียนรู้ร่วมกันและมีการแบ่งปันในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีวิธีป้องกันละอองฝุ่นจากดอกหญ้า เพื่อป้องกันการเกิดมลภาวะต่อชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การนำความรู้และภูมิปัญญาในชุมชน - การทำไม้กวาดดอกหญ้าให้เกิดรายได้

ความสอดคล้องกับศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ 3 ศาสตร์

ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์สากล	ศาสตร์ชาวบ้าน/ ศาสตร์ภูมิปัญญาชาวบ้าน
หลักการทรงงาน ข้อ 1 ซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน ข้อ 4 รู้รัก สามัคคี ข้อ 9 ทำตามลำดับขั้น ข้อ 23 การมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า - วิธีการป้องกันและดูแลรักษาไม้กวาดให้มีอายุการใช้งานยาวนาน 	- ได้ความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน

ความสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ด้าน ของในหลวงรัชกาลที่ 10

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง - มีคุณธรรม
4. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชน	2. ปฏิบัติสิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
3. มีงานทำ - มีอาชีพ	4. เป็นพลเมืองที่ดี มีระเบียบวินัย
2. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด 3. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว	2. ครอบครัว – สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมือง